

Title of the course: साहित्याचा समाजशास्त्रीय अभ्यास
Sociological Study of Literature

Course code: MAR - 623

Number of credits: 4 **Number of hours:** 60

Effective from AY: 2022-2023

पूर्वापेक्षित :	विद्यार्थ्यांना साहित्य आणि समाज यांच्यातील परस्परसंबंधांची जाण असणे आवश्यक.	
उद्दिष्टे :	१. साहित्य आणि समाज यांच्यामधील नातेसंबंध उलगडून दाखवणे. २. साहित्यातील सामाजिक संदर्भ व मूल्ये यांचा अभ्यास करणे.	
अभ्यासक्रम :	श्रेयांकन १ : साहित्याचा समाजशास्त्रीय अभ्यास १.१ साहित्याच्या समाजशास्त्रीय अभ्यासाचे स्वरूप आणि संकल्पना १.२ साहित्याच्या समाजशास्त्रीय अभ्यासाची आवश्यकता १.३ साहित्याच्या समाजशास्त्रीय अभ्यासाच्या विविध पद्धती	तासिका ५ ४ ६
	श्रेयांकन २ साहित्याच्या समाजशास्त्रीय अभ्यासाचे घटक २.१ साहित्यातील कलामूल्ये आणि जीवनमूल्ये २.२ साहित्याचा लेखकनिष्ठ विचार २.३ साहित्याचा वाचकनिष्ठ विचार २.४ दलित, ग्रामीण, स्त्रीवादी साहित्य आणि सामाजिकता	३ ३ ३ ६
	श्रेयांकन ३ : कविता आणि नाटक ३.१ कोंडवाडा – दया पवार ३.२ किरवंत – प्रेमानंद गज्वी	८ ७
	श्रेयांकन ४ : कथा आणि कादंबरी ४.१ राखीव सावल्यांचा खेळ- किरण गुरव ४.२ तणकट- राजन गवस	७ ८
	एकूण	६०

अध्यापन पद्धती :	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पावर पॉईन्ट सादरीकरण
शैक्षणिक फलित:	विद्यार्थ्यांना साहित्यातील सामाजिक संदर्भांचे आकलन होईल आणि ते सामाजिक परिप्रेक्ष्यात साहित्याचे मूल्य तपासू शकतील.
संदर्भ ग्रंथ :	१. कोत्तापल्ले, नागनाथ, साहित्याचा अन्वयार्थ, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद. २. जाधव, रा. ग., साहित्य आणि सामाजिक संदर्भ, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे. ३. यादव आनंद मराठी साहित्य समाज आणि संस्कृती, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे. ४. पाटील म. सु., साहित्याचे सामाजिक व सांस्कृतिक अनुबंध, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर. ५. कऱ्हाडे सदा, साहित्य आणि समाज, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई. ६. सोमण, अंजली, साहित्य आणि सामाजिक संदर्भ, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे. ७. थोरात, हरिश्चंद्र, मूल्यभानाची सामग्री, शब्द पब्लिकेशन मुंबई. ८. पाध्ये, दिगंबर, साहित्य समाज आणि संस्कृती, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई. ९. पाटणकर, वसंत, साहित्यशास्त्र स्वरूप आणि समस्या पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे. १०. करंदीकर, गो. वि., साहित्यमूल्यांची चिकित्सा, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे. ११. नेमाडे, भालचंद्र, टीकास्वयंवर, साकेत प्रकाशन, मुंबई. १२. कोत्तापल्ले, नागनाथ, (संपा.) साहित्य आणि समाज, प्रतिमा प्रकाशन पुणे. १३. डहाके, वसंत, मराठी साहित्य इतिहास आणि संस्कृती, पॉप्युलर प्रकाशन मुंबई. १४. थोरात, हरिश्चंद्र, साहित्याचे संदर्भ, मौज प्रकाशन गृह, मुंबई.